

НЕ ПИШИТЕ НИШТА У ОВОЈ СВЕСЦИ! СВЕ ШТО ЈЕ ПОТРЕБНО ПИСАЋЕТЕ НА
ЛИСТУ ЗА ОДГОВОРЕ

У овој свесци налази се шездесет питања из области историје. Уз свако питање понуђено је 5 одговора од којих је само један тачан; сваки одговор обележен је бројем. Пажљиво прочитајте свако питање и понуђене одговоре, а затим се определите за одговор који сматрате тачним. Затим **у листу за одговоре**, водећи рачуна о редном броју питања, **заокружите** плавом хемијском оловком број којим је у свесци са задацима обележен одговор који сматрате тачним. Пазите, није дозвољено поправљање једном заокруженог одговора, ни заокруживање више од једног одговора на једно питање; у таквим случајевима сматраће се да нисте тачно одговорили на питање. Употреба коректора такође није дозвољена. Време решавања теста је 90 минута. За време рада није дозвољен никакав разговор.

1. Римљани су године рачунали од:

1) Енејиног доласка на Апенинско полуострво 985. године пре н.е.; 2) првих олимпијских игара 776. године пре н.е.; 3) легендарног оснивања Рима 753. године пре н.е.; 4) легендарног Ремовог убиства 753. године пре н.е.; 5) оснивања републике 509. године пре н.е.

2. Египатски бог подземног света, представљан са главом шакала, звао се:

1) Анубис; 2) Хорус; 3) Мардук; 4) Озирис; 5) Амон.

3. „Вавилонско ропство“ Јевреја почело је пошто је Набуходоносор II освојио Јерусалим:

1) 814. године пре н.е.; 2) 721. године пре н.е.; 3) 664. године пре н.е.; 4) 586. године пре н.е.; 5) 538. године пре н.е.

4. Најзначајнији владар старовавилонског царства, који је владао у првој половини XVIII века пре н.е., звао се:

1) Гудеа; 2) Хамураби; 3) Нарам-Син; 4) Набопаласар; 5) Шамши-Адад.

5. Становништво Спарте чинили су:

1) еупатриди, демос и метеци; 2) спартијати, перијечи и тети; 3) еупатриди, перијечи и хелоти; 4) перијечи, хелоти и пролетери; 5) спартијати, перијечи и хелоти.

6. Делски савез основан је:

1) 480. године пре н.е.; 2) 479. године пре н.е.; 3) 478. године пре н.е.; 4) 454. године пре н.е.; 5) 449. године пре н.е.

7. Најчувенији хеленски филозофи IV века пре н.е., који су отворили школе у Атини, били су:

1) Тукидид и Ксенофонт; 2) Питарога и Демокрит; 3) Аристотел и Сократ; 4) Платон и Сократ; 5) Платон и Аристотел.

8. Александар Велики је прву победу над персијском војском однео:

1) код Херонеје, 338. године пре н.е.; 2) на Гранику, 334. године; 3) код Иса, 333. године пре н.е.; 4) код Гаугамеле, 331. године пре н.е.; 5) на Хидаспу, 327. године пре н.е.

9. Одлучујућа битка између Римљана и Пирове војске, после које се епирски краљ повукао из Италије, одиграла се:

1) код Сентина, 295. године пре н.е.; 2) код Хераклеје, 280. године пре н.е.; 3) код Беневента, 275. године пре н.е.; 4) код Тарента, 272. године пре н.е.; 5) код Аускулума, 270. године пре н.е.

10. Власт Октавијана Августа у римској држави почивала је на овлашћењима:

1) конзула и народних трибуна; 2) претора и народних трибуна; 3) квестора и диктатора; 4) диктатора и конзула; 5) диктатора и народних трибуна.

11. Тетрархију, тј. четворовлашће у Римском царству увео је:

1) Клаудије; 2) Диоклецијан; 3) Трајан; 4) Марко Аурелије; 5) Веспасијан.

12. Римски историчар IV века, чије се дело хронолошки надовезивало на Тацитову *Историје*, звао се:

1) Тит Ливије; 2) Дион Касије; 3) Аурелије Виктор; 4) Јосиф Флавије; 5) Амијан Марцелин.

13. Најзападнија варварска краљевина створена на тлу Европе била је:

1) Визиготска краљевина; 2) Остроготска краљевина; 3) Хунски савез; 4) Германски сениорат; 5) Аварски каганат.

14. Подаци о Старим Словенима, њиховој постојбини, обичајима и животу налазе се у писаним историјским изворима које су за собом оставили:

1) старословенски писци; 2) српски писци; 3) византијски писци; 4) бугарски писци; 5) франачки писци.

15. Пророк Мухамед је проповедао ислам:

1) средином VI века; 2) крајем VI века; 3) у првој половини VII века; 4) у другој половини VII века; 5) почетком VIII века.

16. Мотиви најпознатијег циклуса средњовековних трубадурских прича и легенди читаних на западноевропским дворовима везани су за:

1) Робина Худа и лејди Меријен; 2) Виљема Тела и његовог сина; 3) Илијаду и Одисеју; 4) краља Артура и витезове Округлог стола; 5) Божанствену комедију.

17. Први манастир основан на западу Европе био је:

1) фрањевачки Асизи; 2) бенедиктински Монте Касино; 3) језуитски Монте Албан; 4) назарећански Клини; 5) аријански Свети Колумбан.

18. Покрштавање Руса одиграло се за време владавине кнеза Владимира:

1) крајем VIII века; 2) почетком IX века; 3) крајем IX века; 4) почетком X века; 5) крајем X века.

19. Масовни словенски упади на Балканско полуострво први пут су се одиграли за време владавине византијског цара:

1) Константина Великог; 2) Јустинијана I; 3) Ираклија; 4) Василија Великог; 5) Константина VII Порфирогенита.

20. Међу члановима српске великожупанске породице из прве половине XII века својом службом на угарском двору истакао се:

1) Урош I; 2) Урош II; 3) Деса; 4) Белош; 5) Бодин.

21. Према принципу примогенитуре Стефана Немању требало је да наследи:

1) брат Мирослав; 2) брат Страцимир; 3) син Стефан; 4) син Вукан; 5) син Растко.

22. Војска крсташа упутила се у први крсташки рат са циљем:

1) указивања помоћи Византији; 2) заузимања хришћанских светих места;
3) протеривања Турака Селџука из Европе; 4) стварања Латинског краљевства у Цариграду;
5) протеривања Арабљана из северне Африке.

23. Појам аутокефалност означава:

1) црквено-правну независност; 2) врховну супрематију епископа; 3) независност световног владара у односу на духовног поглавара; 4) проповедање на народном језику;
5) јединство цркве и државе.

24. Српски краљ Урош I оженио је свог сина Драгутина:

1) византијском принцем Јевдокијом; 2) млетачком принцем Аном; 3) Бугарском принцем Јеленом; 4) босанском принцем Јелисаветом; 5) угарском принцем Каталином.

25. У српском средњовековном друштву положај влаха био је бољи у односу на:

1) властелу; 2) попове; 3) трговце; 4) меропхе; 5) архијереје.

26. Византијско царство је након 1261. године обновио цар Михаило VIII који је припадао династији:

1) Анђела; 2) Комнина; 3) Палеолога; 4) Кантакузина; 5) Македонаца.

27. Угарски краљ био је принуђен да 1222. године донесе документ којим је ојачао племство, а који се назива:

1) Велика повеља слобода; 2) Номоканон; 3) Златна була; 4) Будимски псалтир;
5) Баронски типик.

28. Краљевска круна босанског краља Твртка I Котроманића позната је и као:

1) света круна; 2) двоструки венац; 3) круна љиљана; 4) венац Св. Саве; 5) круна Срба и Грка.

29. Стварање српске деспотовине било је непосредна последица битке:

1) на Марици; 2) на Косову пољу; 3) на Ровинама; 4) код Никопоља; 5) код Ангоре.

30. До обнове Српске деспотовине и враћања територија деспоту Ђурђу дошло је:

1) након угарског напада и протеривања Османлија из Смедерева 1439. године; 2) због освајања Новог Брда 1441. године; 3) склапањем мира са Османлијама у Једрену 1444. године;
4) након доласка на престо Мехмеда II 1451. године; 5) након упада Османлија на територију Босне 1461. године.

31. Принцип „Чија је земља, његова је и вера“ („*Cuius regio, illius religio*“) озакоњен је:

1) Аугзбуршким миром; 2) Алеским едиктом; 3) Вестфалским миром; 4) Навигационим актом; 5) Нантским едиктом.

32. Тридесетогодишњи рат вођен је на територији:
1) Ирске; 2) Португала; 3) Енглеске; 4) Канаде; 5) Чешке.
33. У ком је веку Пруска постала велика сила?
1) у XV веку; 2) у XVI веку; 3) у XVII веку; 4) у XVIII веку; 5) у XIX веку.
34. Каква је монархија Пољска била у XVII веку?
1) наследна; 2) реална; 3) изборна; 4) персонална; 5) парламентарна.
35. Вршац је припао Хабзбуршкој монархији миром склопљеним у:
1) Сремским Карловцима; 2) Пожаревцу; 3) Београду; 4) Свиштову; 5) Букурешту.
36. Ко је, у начелу, био власник земље у Османском царству?
1) султан; 2) спахија; 3) јаничар; 4) кадија; 5) шеих-ул-ислам.
37. На колико административних нивоа се испољавала кнежинска самоуправа у Београдском пашалуку у последњој деценији XVIII века?
1) једном; 2) два; 3) три; 4) четири; 5) пет.
38. Срби су се масовније иселили у Русију након развојачења:
1) Банске крајине; 2) Потиско-поморишке крајине; 3) Карловачког генералата; 4) Посавске крајине; 5) Мале Влашке.
39. Аутор дела „Друштвени уговор“ био је:
1) Дени Дидро; 2) Максимилијан Робеспјер; 3) Франсоа Волтер; 4) Жан-Жак Русо; 5) Шарл Монтескје.
40. Краљевина Сардинија водила је рат против Аустрије 1859. године у савезу са:
1) Великом Британијом; 2) Шпанијом; 3) Француском; 4) Пруском; 5) Русијом.
41. Које од наведених места не означава место битке вођене 1809. године између српских устаника и Турака:
1) Лозница; 2) Сјеница; 3) Суводол; 4) Делиград; 5) Варварин.
42. Тачан износ данка који је аутономна Кнежевина Србија плаћала Османском царству одређен је:
1) хатишерифом из 1830. године; 2) бератом из 1830. године; 3) конкордатом из 1831. године; 4) ферманима из 1815-1816. године; 5) хатишерифом из 1833. године.
43. Коју је власт имао Савет по Уставу Кнежевине Србије из 1838. године?
1) законодавну; 2) извршну; 3) саветодавну; 4) апсолутну; 5) судску.
44. Највиша световна школска установа у Србији за време владе уставобранитеља називала се:
1) Гимназија; 2) Виша пољопривредна школа; 3) Велика школа; 4) Лицеј; 5) Универзитет.
45. Који је од наведених градова Порта уступила Србији 1867. године?
1) Ужице; 2) Ваљево; 3) Соко; 4) Шабац; 5) Нови Пазар.

46. Којој се великој сили Србија обратила за помоћ на Берлинском конгресу?
1) Русији; 2) Аустро-Угарској; 3) Француској; 4) Великој Британији; 5) Немачкој.
47. Никола Радоњић Васојевић био је вицеконзул Велике Британије у:
1) Скопљу; 2) Травнику; 3) Новом Пазару; 4) Призрену; 5) Битољу.
48. Које је народности било становништво Црне Горе према члану 92 Законика књаза Данила?
1) српске; 2) црногорске; 3) црногорске и брдске; 4) српске и црногорске; 5) српске, црногорске и брдске.
49. Саферском наредбом 1859. године регулисани су аграрни односи у:
1) Бугарској; 2) Македонији; 3) Босни и Херцеговини; 4) Тракији; 5) Румелији.
50. Која од наведених области није чинила саставни део Српске Војводине, проглашене на Мајској скупштини 1848. године?
1) Срем; 2) Барања; 3) Бачка; 4) Банат; 5) Славонија.
51. Српска културна установа, основана 1826. године, зове се:
1) Коло српских сестара; 2) Друштво Светог Саве; 3) Српска академија наука и уметности; 4) Матица српска; 5) Текелијанум.
52. Која је од наведених држава била чланица Савеза централних сила?
1) Италија; 2) Француска; 3) Велика Британија; 4) Шпанија; 5) САД.
53. Године 1885. проглашено је уједињење:
1) Грчке и Тесалије; 2) Бугарске и Источне Румелије; 3) Епира и Тесалије; 4) Источне Румелије и Македоније; 5) Албаније и Епира.
54. Колико је устава било на снази у Србији за време владавине краља Александра Обреновића?
1) један; 2) два; 3) три; 4) четири; 5) пет.
55. Која од наведених држава није учествовала у Другом балканском рату?
1) Србија; 2) Румунија; 3) Грчка; 4) Турска; 5) Албанија.
56. Једна од најзначајнијих поморских битака у Првом светском рату одиграла се код:
1) Трафалгара; 2) Наварина; 3) Лепанта; 4) Чешме; 5) Јитланда.
57. Ратни циљеви Србије у Првом светском рату прокламовани су:
1) Видовданском декларацијом; 2) Женевском декларацијом; 3) Крфском декларацијом; 4) Нишком декларацијом; 5) Солунском декларацијом.
58. Немачкој је Минхенским споразумом препуштен део:
1) Пољске; 2) Источне Пруске; 3) Чехословачке; 4) Естоније; 5) Данске.
59. Која од наведених битака није вођена на Пацифику?
1) Мидвеј; 2) Ел Аламејн; 3) Перл Харбор; 4) Иво Цима; 5) Гвадал-канал.
60. У којој држави је деловао раднички синдикат „Солидарност“?
1) у Чехословачкој; 2) у Бугарској; 3) у Мађарској; 4) у Румунији; 5) у Пољској.